

SOCIALNI KONTEKST učne samoregulacije

Urška
Žerak

Univerza v Ljubljani
Pedagoška fakulteta

Univerza v Ljubljani
Pedagoška fakulteta

Urška Žerak

Socialni kontekst učne samoregulacije

Ljubljana, januar 2024

Socialni kontekst učne samoregulacije

Avtorica asist. dr. Urška Žerak

Recenzentki izr. prof. dr. Katja Košir,
prof. dr. Karin Bakračevič

Lektor izr. prof. dr. Tomaž Petek

Izdala in založila Univerza v Ljubljani, Pedagoška fakulteta
Zanjo prof. dr. Janez Vogrinc, dekan

Oblikovanje in priprava Igor Cerar
Oblikovanje naslovnice Ana Kompara

Tisk Birografika Bori, d. o. o., Ljubljana
Naklada 300 izvodov (1. izdaja, 1. natis)

Ljubljana, januar 2024

© Univerza v Ljubljani, Pedagoška fakulteta, 2024

Izdajo knjige je finančno podprla Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije.

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

159.953.5:316.47
37.015.3:159.95

ŽERAK, Urška
Socialni kontekst učne samoregulacije / Urška Žerak. - Ljubljana : Pedagoška fakulteta, 2024

ISBN 978-961-253-323-6
COBISS.SI-ID 179561987

KAZALO

1	Uvod	5
2	Opredelitve in značilnosti učne samoregulacije	7
2.1	Učne strategije v procesu učne samoregulacije	11
2.2	Modeli učne samoregulacije	13
2.2.1	Strukturni modeli	15
2.2.2	Procesni modeli	18
2.2.3.	Vprašanja za refleksijo	21
2.3	Nevropsihološki vidiki razvoja samoregulacije	22
2.3.1	Razvoj kompleksnih spoznavnih procesov, ki vplivajo na učno samoregulacijo	22
2.3.2	Razvoj izvršilnih funkcij	24
2.3.3	Razvoj metakognicije	25
2.3.4	Vprašanja za refleksijo	26
2.4	Dejavniki učne samoregulacije	27
2.4.1	Razlike v učni samoregulaciji glede na starost in spol	28
2.4.2	Razlike v učni samoregulaciji glede na učno uspešnost	31
2.4.3	Razlike v učni samoregulaciji glede na družinsko okolje	32
2.4.4	Razlike v učni samoregulaciji glede na učni kontekst	34
2.4.5	Vprašanja za refleksijo	36
2.5	Socialni kontekst učne samoregulacije	37
2.5.1	Bronfenbrennerjeva ekološkisistemaska teorija	37
2.5.2	Družinsko okolje in učna samoregulacija	39
2.5.3	Šolsko okolje in učna samoregulacija	48
2.5.4	Šolski in družinski kontekst učne samoregulacije	58
2.5.5	Vprašanja za refleksijo	63
2.6	Spodbujanje učne samoregulacije v šolskem in družinskem okolju	64
2.7	Povzetek raziskovalnih ugotovitev na področju učne samoregulacije in socialnega konteksta samoregulacijskega učenja	66
2.8	Cilji in namen raziskave	68

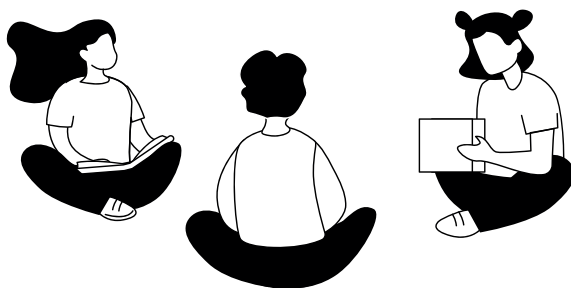
3	Metodologija	71
3.1	Udeleženci	71
3.2	Pripomočki	71
3.2.1	Vprašalnik samoregulacijskega učenja FSL-7	72
3.2.2	Vprašalnik starševskega vedenja PBDQ	73
3.2.3	Vprašalnik o učiteljevem stilu vodenja	74
3.3	Postopek in statistična obdelava podatkov	74
4	Rezultati	78
4.1	Opisne statistike in razlike v učni samoregulaciji glede na izbrane demografske spremenljivke	78
4.2	Opisne statistike in povezanosti med proučevanimi spremenljivkami	81
4.3	Identifikacija profilov vzgojnih stilov staršev ter profilov učiteljevega stila vodenja	83
4.4	Vzgojni stili staršev in učiteljev stil vodenja, značilnosti učencev ter učna samoregulacija	86
5	Razprava	88
6	Zaključki	98
6.1	Praktične smernice za psihološko in pedagoško prakso	99
6.1.1	Vprašanja za refleksijo in pedagoško ravnanje	101
6.1.2	Vprašanja za refleksijo in vzgojno delovanje	102
7	Literatura	103
	Povzetek	118
	Abstract	121
	Recenziji	124
	Imensko kazalo	130
	Stvarno kazalo	134

Znanstvena monografija predstavlja celosten sintezni pregled teorij, modelov in raziskav s področja kontekstualnih dejavnikov učne samoregulacije. Monografija je izvirna in aktualna tako za razvoj znanstvenega področja in terminologije kot za načrtovanje nadaljnjih ukrepov na področju krepitve učne samoregulacije v družinskem in šolskem okolju, saj oblikovalcem politik nakaže usmeritve za ukrepe na področju izobraževanja tako za starše kot za strokovne delavce na področju vzgoje in izobraževanja.

dr. Katja Košir

Monografija naslavlja pomemben problem odnosa med kontekstualnimi dejavniki, ki vplivajo na učno samoregulacijo učencev osnovne šole. V njej so zbrani izsledki velikega števila empiričnih raziskav z navedenega področja ter rezultati raziskovanja avtorice, ki potrjujejo pomembnost pozitivne vzgojne naravnosti staršev in učiteljev pri razvoju učne samoregulacije. Na aplikativnem področju je mogoče ugotovitve uporabiti za različne intervencije pri starših, za spodbujanje ustreznega starševskega vedenja, ki prispeva k učni samoregulaciji in s tem k večji učni uspešnosti ter za intervencije pri prihodnjih učiteljih ter učiteljih ekspertih za ustrezno vodenje razreda.

dr. Karin Bakračević

15,00 eur

9 789612 533236